

Den **E**uropæiske **F**ond for Tilpasning til **G**lobaliseringen

Solidaritet og
forandringer

*Et solidarisk
Europa*

Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen støtter arbejdstagere, der mister deres job på grund af de negative følger af globaliseringen. Den hjælper dem med så hurtigt som muligt at finde et andet job efter en virksomhedslukning, eller når produktionen flytter uden for Den Europæiske Union (EU). Medlemsstaterne kan også anmode fonden om at hjælpe arbejdstagere, der er blevet afskediget på grund af den globale finansielle og økonomiske krise, som var medvirkende til, at 4,5 millioner jobs i EU gik tabt mellem første kvartal af 2008 og første kvartal af 2013, navnlig inden for fremstillings- og bygge- og anlægsvirksomhed.

Siden EGF blev oprettet i 2007, er den blevet tilpasset adskillige gange. Dens hovedformål forbliver dog det samme: **at udmønte EU's solidaritet med arbejdstagere, der er berørt af masseafskedigelses udløst af ændrede verdenshandelsmønstre.** Fonden hjælper af-

skedigede arbejdstagere med at forbedre deres beskæftigelsesegnethed, navnlig lavtuddannede og dårligt stillede jobansøgere, således at de øger deres chance for at finde nyt arbejde.

Hidtil har ca. 30000 personer i hele EU modtaget EGF-medfinansieringsstøtte til en værdi af næsten 135 mio. EUR. Omtrent halvdelen af de arbejdstagere, der deltog i EGF-initiativerne, har fundet nyt job eller startet selvstændig virksomhed. Fondsansøgningerne dækker ca. 40 sektorer så forskelligartede som bilindustri, elektronisk udstyr, forlagsvirksomhed, detailhandelen og tekstilsektoren.

Støtteforanstaltninger

EGF — et særligt instrument, som ikke er en del af EU's flerårige finansielle ramme — har et årligt maksimumbudget på 150 mio. EUR for 2014-2020. Det yder tidsbegrænset støtte

til en række individuelle bistandsforanstaltninger, der omfatter skræddersyet jobsøgning, genplacering eller (op)kvalificering. Disse foranstaltninger, der administreres og drives af nationale og regionale myndigheder, leveres i form af projekter af en varighed på op til to år.

EGF dækker 60% af omkostningerne ved projekterne, som skal hjælpe afskedigede arbejdstagere til at finde et andet job eller starte selvstændig virksomhed. Medlemsstaterne administrerer EGF's bidrag og de deraf følgende foranstaltninger.

Som regel må EGF kun anvendes i tilfælde, hvor over 500 arbejdstagere afskediges af en enkelt arbejdsgiver, herunder dennes leverandører og i andre produktionsled. Den kan også aktiveres, hvis over 500 arbejdstagere afskediges i en særlig sektor i et eller flere områder, der grænser op til hinanden. Fonden støtter desuden områder, der kæmper med en markant stigning i antallet af unge arbejdssøgende.

EGF i tal

- Årligt maksimumbeløb på 150 mio. EUR
- Næsten 120 ansøgninger fra 20 EU-lande

- Der er fra 2007 til slutningen af 2013 anmodet om 492 mio. EUR til at hjælpe over 106 000 arbejdstagere
- Ansøgningskriterier: krise (64), handel (53)
- Gennemsnitlig EGF-bistand pr. arbejdstager i 2012: 8 670 EUR

(Europa-Kommissionen, december 2013)

Nye krisedrevne foranstaltninger

Beskæftigelsen i EU var i stærk nedgang som følge af den økonomiske krise i 2008. De største tab forekom inden for fremstillingsvirksomhed ((4,5 millioner jobs), bygge- og anlægsvirksomhed (ca. 3,7 millioner), landbrug (over en million), detailhandel (ca. 900 000) og offentlig administration (ca. 500 000).

På grund af denne økonomiske nedgang blev reglerne for den oprindelige EGF (2007-2013) ændret i 2009. Formålet var også at hjælpe arbejdstagere, der var blevet afskediget som følge af krisen, således at de lettere og så hurtigt som muligt kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet gennem ordninger som f.eks. medfinansieret uddannelse og arbejdsformidling.

EU's medfinansiering blev øget fra 50 % til 65 % indtil slutningen af 2011 som et særligt »krisekriterium« for pludselige masseafskedigelser. Dette kriterium, som dækker »arbejdstagere, der bliver afskediget som en direkte følge af den internationale finansielle og økonomiske krise«, satte for alvor skub i EGF-ansøgningerne fra blot 15 i perioden januar 2007-april 2009 til 79 ansøgninger i perioden maj 2009-december 2011. I slutningen af december 2013 var de fleste ansøgninger om EGF-støtte indgivet i henhold til krisekriteriet (64) sammenlignet med »handels«-kriteriet (53). Der er indført en ændring af kriteriet i fonden for 2014-2020.

Som en permanent ændring blev grænsen for støtteberettigelse for EGF-ansøgninger nedsat i 2009 fra 1 000 til 500 afskedigede arbejdstagere inden for en sektor, region eller virksomhed, mens EGF-støtten blev forlænget fra 12 måneder til 24 måneder.

Hvordan EGF skaber værdi?

- Den yder EU-finansiering, der skal bidrage til de hastige økonomiske forandringer.
- Den rækker ud over nationale støttemekanismer for arbejdstagere, der bliver udsat for massefyringer.

- Den får interessenter til at arbejde sammen og målretter ressourcerne.
- Den kan finansiere foranstaltninger, der er skræddersyet til arbejdstagernes særlige behov, kvalifikationer eller forventninger.

Hvilken støtte kan EGF yde?

EGF-finansiering kan kanaliseres til arbejdstagere, der mister deres job ved massefyringer. Den kan imidlertid ikke bruges til at holde virksomheder i gang eller hjælpe dem med modernisering eller omstrukturering.

EGF kan medfinansiere projekter, der omfatter følgende foranstaltninger: **hjælp til jobsøgning, erhvervsvejledning, almen og erhvervsfaglig uddannelse og omskoling, mentorordninger og coaching, iværksætteri og virksomhedsetablering.** Den kan også yde **uddannelsesstøtte, støtte til mobilitet/forflytning, konthjælp eller lignende støtte.** På den anden side medfinansierer EGF ikke socialsikringsforanstaltninger som f.eks. pensioner eller arbejdsløshedsunderstøttelse.

EGF kan kun medfinansiere aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for at hjælpe af-

skedigede arbejdstagere med at komme i beskæftigelse igen. Den kan også finansiere en medlemsstats »iværksættelsesaktiviteter« — f.eks. forberedelse, information, offentliggørelse og kontrol i forbindelse med anvendelsen af støtten. Når støttepakkerne udformes, skal medlemsstaterne tage hensyn til arbejdstagernes baggrund, erfaring og uddannelsesniveau samt deres evne til at være mobile og de nuværende/forventede jobmuligheder i de pågældende regioner.

Supplement til andre EU-programmer

EGF's finansielle bidrag supplerer støtteforanstaltninger, der er til rådighed for modtagere fra EU-fonde eller andre af EU's politikker eller programmer. Den yder især engangsstøtte eller begrænset individuel støtte til arbejdstagere, herunder aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, for at forbedre deres beskæftigelsesegnethed og sikre deres hurtige reintegration på arbejdsmarkedet. EGF er derfor forskellig fra og et supplement til Den Europæiske Socialfond (ESF), som — i lighed med EU's struktur- og investeringsfonde i alminde-

lighed — anlægger et strategisk, langsigtet perspektiv gennem aktiviteter såsom livslang læring.

I overensstemmelse med den regionale eller nationale situation kan EGT bruges parallelt med ESF. I de belgiske provinser Limburg, Vestflandern og Østflandern supplerede EGF den føderale og regionale støtte og ESF-støtten ved at tilbyde uddannelse til ansatte, der var blevet afskediget inden for tekstilsektoren. I de autonome spanske regioner Galicien og Castilla-La Mancha oprettede EGF vejledningsgrupper for enkeltpersoner, hvilket gjorde det muligt at yde en mere skræddersyet og fleksibel støtte til afskedigede arbejdstagere, end det ville have været muligt under ESF.

Hvad er nyt i EGF for 2014-2020?

EGF videreføres inden for EU's flerårige finansielle ramme fra 1. januar 2014 til 31. december 2020. Som hidtil yder den fortsat særlig engangsstøtte til arbejdstagere, der er blevet afskediget fra deres job som følge af store strukturelle ændringer på grund af globaliseringen, og den vil fortsat hjælpe medlemssta-

terne med at håndtere arbejdsløsheden i disse tilfælde.

EU's medfinansiering i EGF er øget fra 50 % til 60 % fra januar 2014. EGF's samlede finansiering er imidlertid fastsat til et årligt maksimumbeløb på 150 mio. EUR, hvor beløbet tidligere var 500 mio. EUR.

EGF kommer til at omfatte flere innovative elementer i perioden 2014-2020. For eksempel er **kategorierne for arbejdstagere, der er berettiget til ydelser fra fonden, blevet udvidet til at omfatte selvstændige, midlertidigt ansatte og personer med tidsbegrænset ansættelse**. Ud over globaliseringen **omfatter interventionskriterierne nu også internationale finansielle og økonomiske kriser**.

Derudover **kan unge, som bor i regioner med høj ungdomsarbejdsløshed, og som ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET), indtil slutningen af 2017 og under særlige omstændigheder nyde godt af EGF-støtte** i et omfang svarende til antallet af arbejdstagere, der modtager EGF-støtte i henhold til samme ansøgning.

Som det var tilfældet tidligere med EGF-medfinansiering, skal medlemsstaterne udvikle en »samordnet pakke af individualiserede tilbud« (herunder skræddersyet uddannelse og omskoling, særlige tidsbegrænsede foranstaltninger såsom jobsøg-

ning eller mobilitetsydelse) for at hjælpe de omhandlede modtagere med at forblive på arbejdsmarkedet og finde ny beskæftigelse eller at blive selvstændige. Der fokuseres især på at hjælpe dårligt stillede, ældre og unge arbejdsløse med at finde nyt job.

Reglerne om fondens interventionskriterier, støtteberettigede modtagere og ansøgninger, foranstaltninger osv. er fastsat i EGF-forordningen for 2014-2020, som ophæver den oprindelige lovgivning af 2006.

Veje til genansættelse: EGF-tiltag

Efter 25 år i den spanske tekstilsektor blev **Jorge Bolufer** arbejdsløs. Han benyttede sig af EGF-støtten, som var til rådighed for tidligere tekstilarbejdere i Valencia, herunder et kursus i iværksætteri, og startede et bageri i juni 2012 i L'Alcúdia de Crespins. I løbet af to år blomstrede Jorge Bolufers nye forretning op. »Jeg står op kl. 5 hver morgen, og butikken er åben fra kl. 7 morgen til om aftenen. Sommetider er det nødvendigt at arbejde om søndagen«, fortæller han. »Men det er umagen værd, og jeg er stolt over at have taget denne udfordring op for at sikre, at min forretning lykkes.«

Da **Thomas Phelan** mistede sit job hos TalkTalk i oktober 2011 som en af 575 ansatte i telekommunikationsselskabet Waterfords callcenter i Irland, oprettede han sammenslutningen for arbejdsløse arbejdstagere (Waterford TalkTalk Redundant Workers Association) og spillede en nøglerolle i ansøgningen om støtte fra EU under EGF-programmet. Dette førte til lanceringen af en række aktiveringsforanstaltninger for arbejdsta-

gere. For eksempel blev der ydet finansiell støtte til at hjælpe arbejdstagere med at vende tilbage til et studium på fuld tid eller deltid, bl.a. et kursus i lægemiddelvidenskab på Waterford Institute of Technology samt et overgangsmodule til et kandidatkursus iernet. Som en anerkendelse modtog Thomas Phelan prisen som »Årets AIB Studerende 2013-2014« på fakultetet for videnskab for sin egen uddannelse på instituttet og sin støtte til tidligere kolleger.

Over 70 % af den berørte arbejdsstyrke på TalkTalk nød godt af en række støttemuligheder fra EGF. Ud over at forbedre deres kvalifikationer gennem uddannelse kunne adskillige enkeltpersoner starte egen virksomhed.

Oversigt over EGF-ansøgninger indtil 31. december 2013 (EGF-forordning 2007-2013)

efter medlemsstat og ansøgningstype (artikel 1-kriterier)

Medlemsstat	Art. 1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Antal ansøgninger		Berørte arbejdstagere		Ansøgt EGF-bidrag i mio. EUR	
BE	Krise	0	0	0	1	0	0	0	1	7	2834	6885	9,6	26,0
	Handel	0	0	2	0	0	0	4	6		4051		16,4	
BG	Krise	0	0	1	0	0	0	0	1	1	643	643	1,1	1,1
	Handel	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0,0	
CZ	Krise	0	0	0	1	0	0	0	1	1	460	460	0,3	0,3
	Handel	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0,0	
DK	Krise	0	0	2	2	1	0	0	5	10	3600	6234	38,3	63,7
	Handel	0	0	0	2	1	2	0	5		2634		25,4	
DE	Krise	0	0	0	1	1	0	0	2	7	1959	11349	12,7	44,8
	Handel	1	0	2	0	0	1	1	5		9390		32,2	
IE	Krise	0	0	3	3	0	0	0	6	7	9835	10267	60,6	63,3
	Handel	0	0	0	0	0	1	0	1		432		2,7	
EL	Krise	0	0	0	0	1	0	0	1	1	642	642	2,9	2,9
	Handel	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0,0	
ES	Krise	0	0	2	3	4	0	0	9	19	7448	13736	20,6	46,9
	Handel	0	3	0	2	1	1	3	10		6288		26,4	
FR	Krise	0	0	1	1	0	0	0	2	4	5671	8478	36,4	61,8
	Handel	1	0	0	0	0	0	1	2		2807		25,4	
IT	Krise	0	0	0	0	6	0	0	6	12	4630	12741	18,7	59,5
	Handel	3	1	0	0	0	2	0	6		8111		40,8	
LT	Krise	0	0	4	0	0	0	0	4	5	2413	3013	2,6	2,9
	Handel	0	1	0	0	0	0	0	1		600		0,3	

Medlemsstat	Art. 1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Antal ansøgninger		Berørte arbejdstagere		Ansøgt EGF-bidrag i mio. EUR	
MT	Krise	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	675	0,0	0,7
	Handel	1	0	0	0	0	0	0	1		675		0,7	
NL	Krise	0	0	7	5	2	0	0	14	16	6921	8554	23,7	28,8
	Handel	0	0	0	1	0	0	1	2		1633		5,1	
AT	Krise	0	0	1	1	2	0	0	4	7	1608	2202	22,8	32,5
	Handel	0	0	0	1	1	0	1	3		594		9,6	
PL	Krise	0	0	0	3	0	0	0	3	5	979	1806	1,2	2,6
	Handel	0	0	0	0	0	0	2	2		827		1,4	
PT	Krise	0	0	1	1	1	0	0	3	5	2245	4367	5,4	8,6
	Handel	1	0	1	0	0	0	0	2		2122		3,3	
RO	Krise	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2416	0,0	6,5
	Handel	0	0	0	0	1	1	0	2		2416		6,5	
SI	Krise	0	0	0	1	0	0	0	1	1	2554	2554	2,2	2,2
	Handel	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0,0	
FI	Krise	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	5634	0,0	17,2
	Handel	1	0	0	0	0	1	1	3		5634		17,2	
SE	Krise	0	0	1	0	0	0	0	1	3	1500	3550	9,8	19,6
	Handel	0	0	0	0	1	1	0	2		2050		9,8	
20 i alt	Krise	0	0	23	23	18	0	0	64	117	55942	106206	268,9	491,9
	Handel	8	5	5	6	5	10	14	53		50264		223,0	

Nogle tal er muligvis ikke helt korrekte på grund af afrunding.

1) Tabellen afspejler situationen pr. 31. december 2013.

2) En midlertidig undtagelse, som udvider EFG's anvendelsesområde til også at omfatte den internationale finansielle og økonomiske krise og forhøjer EGF-medfinansieringen til 65 % af de samlede omkostninger gældende for alle ansøgninger modtaget fra 1. maj 2009 til 30. december 2011 (forordning (EF) nr. 546/2009 om ændring af forordning (EF) nr. 1927/2006 (EUT L 167 af 29.6.2009)).

3) En af disse fremsendte ansøgninger (EGF/2009/022 B5/Kremikovtsi) var ikke støtteberettiget (SEC(2010) 993 endelig af 30.5.2010).

4) 11 sager, der blev trukket tilbage af ansøgende medlemsstater, er ikke omfattet af statistikken.

5) Otte medlemsstater har endnu ikke ansøgt om EGF-støtte pr. 31.12.2013: Cypern, Det Forenede Kongerige, Estland, Kroatien, Letland, Luxembourg, Slovakiet samt Ungarn (som først blev medlem af EU den 1. juli 2013).

Der har været et fald i beskæftigelsen i hele EU på grund af konsekvenserne af globaliseringen og den verdensomspændende finansielle og økonomiske krise. I denne folder fokuseres der på Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen (EGF), der medfinansierer støtte til arbejdstagere i EU, som er uden beskæftigelse efter lukning af store virksomheder, massefyringer, eller når produktionen i en sektor flytter ud af EU. Individuelle hjælpeforanstaltninger kanaliseret gennem regionale og nationale myndigheder skal hjælpe disse mennesker, som er berettiget til EGF-støtte, til at finde et andet job eller starte egen virksomhed.

Du kan downloade vores udgivelser eller abonnere gratis på

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Hvis du gerne regelmæssigt vil modtage nyheder om Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale anliggender, Arbejdsmarkedsforhold og Inklusion, kan du abonnere gratis på Social Europe-nyhedsbrevet på

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

<https://www.facebook.com/socialeurope>

https://twitter.com/EU_Social

Publikationskontoret

Omslagsfoto: iStockphoto

Enhver anvendelse eller gengivelse af fotografier, der ikke er omfattet af Den Europæiske Unions ophavsret, kræver ansøgning herom hos ophavsretsindehaveren/-indehaverne.

© Den Europæiske Union, 2014

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

ISBN 978-92-79-39506-2 (pdf)

doi:10.2767/34636 (pdf)